

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΕΛΙΝ ΠΕΛΙΝ

ΣΤΟΝ ΑΛΛΟ ΚΟΣΜΟ

Ο "Ελιν-Πελιν, εινε ενας απο τους πιο καλους Βουλγαρους διηγηματογραφο...

Κανεις δεν πιστεψαν στο χωριό που; ο γέρο-Μάτος πέθανε. Δέν τό πιστεψαν οι χωρικοί γιατί...

Η φτωχή και καλόκαρη γυναίκα άρχισε νά σταυροκοπιέται σάν τόν είδε έτσι. Ο γέρος τής γνώρισε, κάνει νά σηκώσει τό χέρι...

Όταν ο γέρο-Μάτος κίνησε γιά τόν άλλο κόσμο, μετά κάμποσο δρόμο...

Καλός γά; έφθασε, άγαπητοί! Είπανε ο γέρο-Μάτος και τους ρώτησε: Βρε σεις, ποιος εινε ο δρόμος γιά τόν Άδη; Όλοι μ' άπορία τόν έκρίταξαν. Γιά τήν Κόλασι, γιά τήν Κόλασι λέω, βρε παιδιά, ξανάπε, ποιος εινε ο δρόμος;...

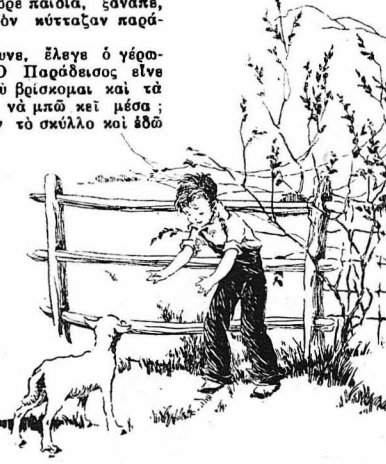
Μονολογώντας έτσι ο γέρο-Μάτος, προχωρούσε, όταν ξαφνικά κάποιος τόν τράβηξε από τήν παλά του...

τήν μαπότα. - Στάσου, βρε χριστιανέ, που πās; - Ποῦ πάω; Στόν Άδη, άπάντης ο γέρο-Μάτος. - Στόν Άδη; Θά λάθωψες, σίγουρα, γεροντάκο μου. - Βρε δέν λάθωπα γιά και έννοια σου. Ξέρω γιά τό δρόμο μου... Έπειδή φορώ κουρέλια δηλαδή, δέν ξέρω τι μου γίνεται, θαρρείς;...

Ο άγγελος Κυρίου-γιατί άγγελος ήταν-σάν είδε πās με τό καλό δέν θά μορούση νά πάσει τό γέρο στον Παράδεισο, τόν άρπαξε από τή μέση, και τόν πέταξε ψηλά στό άπειρο, όπου στη γεμάτη λίβανον και σμύρνα άποσφαιρα, χορός άγγέλων έψαλλε: - Άγιος, Άγιος Κύριος Σαβαώθ!...

Ο Άγιος Πέτρος, ο φύλακας τού Παράδεισου ήταν έναι, με τ' άσημένιο κλειδί και τό μεγάλο κατάστιχο στό χέρι. - Άπό ποῦ χωριό είσαι σῦ; Ρατάει τόν γέρο-Μάτο κι άρχίζει νά φυλλογοριέ τό κατάστιχο. Ο γέρος δέν μορούσε πλιον νά ξεφυγή. - Είμαι... ειναι, λέει, από τήν Ποντουνήν... - Άπό τήν Ποντισμένη; Πῶς τήν ειπες; - Άπό τήν Ποντουνήν; Λεει πιο δυνατά ο γέρος νομίζοντας ότι βαρυάκουσε ο Άγιος Πέτρος. - Πῶ...πο...πο...και ὅλο φυλλογοριέ τό βαρύ βιβλίο ο άγιος φύλακας. Ποντουνήν! κάνει έπί τέλους, έν τάξει!... Δίκαιος!...

Βρε τί μου κοπάνά;! - Έγώ έχω λάθος; Αυτό εδῶ δέν εινε λαθάνομπτα, άλλα βιβλίο, κατάστιχο, τσάρβιδο με τά νούμερα' ὅλα τ' απαιτούμενα με τήν σφραγίδα τού Θεού και τήν θεία του υπογραφή. Τ' άκούς; τοῦ λέει ο Άι-Πέτρος. - Ας εινε, λέει ο γέρος, άλλα νά μή μετανοήση ὅσπερα. - Γιατί; Ρωτάει ο άγιος Πέτρος. - Μά γῶ είνω, βρε χριστιανέ μου, είνω, μεθόσα και δέν πιστεύω νόμα δίκαιος. - Έπινες, άλλα και ὕποφωρες πολλά, γι' αυτό είσαι συχωφωμένος, τοῦλεν ο άγιος και τοῦ άνοιξε τήν πόρτα. - Βρε ἅγιέ μου, νάφερνα τοῦλάχο και τήν γαίδουριτσα μου εδῶ πάνω, τήν ερημ τή γαίδουριτσα μου, ἅγιε, λέει τότε ο γέρο-Μάτος, μά ο άγγελος τόν εδοκῆσε μέσα πριν νά τελειώσει τήν παράκλησί του. Σάν μπήκε στόν Παράδεισο ο γέρος, θυμήθηκε τή γυναίκα του, τήν θεία-Ματεϊνα, ὅπως τήν λέγανε, ή ὅμοια πολλά χρόνια, πριν άπ' αυτόν ελχεν εγκυαταλείψει τόν κόσμο τόν άμαρτωλό! - Α! Άναστéνας τότε, που νά ναι ή γυναίκα μου. Καμιά φορά άπάντο στό μεθῦσι τήν έσπαγα ο άθλιος στό ξύλο, τήν μακαρίτισσα!... Κι' ὅμως νά

πού με βάλανε στὸν Παράδεισο! 'Αμ' αὐτὴ ποῦταν ἀγαθὴ, τοῦ Θεοῦ ἀγαλιέσσα ποὺ τὴν ἔχουν; Θά τὴν ἔχουσε βέβαια στὴν πρώτη θέα.

Καὶ γυρίζοντας εἶπε στὸν ἄγγελο:
— Βρῆ σὺ φερωτῆ, εἶναι ἔδω καμμιὰ Θεῖα Ματεῖνα.
— Ἀπὸ ποῦ χωριό; Ρωτᾷ ὁ ἄγγελος.
— Ἀπὸ τὴν Ποντοῦνη...
— Ἐδῶ εἶνε, εἶτεν ὁ ἄγγελος καὶ ξεκίνησαν μαζί νὰ βροῦνε τὴ γῆρα.
— Βρῆ ὡμορφιῆς, βρῆ θαύματα! Μονολογῶσε ὁ γέρος, σὺν ἔβλεπε δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τὴν ὡμορφίαν τοῦ Παραδείσου, ποὺ μόνον οἱ δίκαιοι θὰ ἴδουν καὶ θ' ἀπολαύσουν.
— Ὁ Παπα-Νικόλας, ὁ δικός μας, εἶπε εἶνε; Ξιναρωτῆσε τὸν ἄ γελο.

— Ποιός;
— Ὁ Παπα-Νικόλας, ἀπὸ τὴν «μικρὴ ἐκκλησιά», ποὺ ἔδινε λαφτά μὲ τὸν τόκο... Πῶς ντρέπομαι νὰ τὸν ἀνταρῶσω... τοῦ χροστὰν κἄμωσα, ἀλλὰ πάει, πέθανε ὁ βλοημένος κ' ἔσβησε καὶ τὸ χρέος μου...
— Ὁ Παπα Νικόλας, εἶνε στὴν Κόλασι. στὸ καζάνι τοῦ κατρίμου! ἀποκρίνεται ὁ ἄγγελος.
— Βρῆ τί λές;
— Ναί, ναί, σὲ καζάνι τοῦ κατρίμου.
— 'Αμ' ἦταν παπᾶς, ὁ βλοημένος...
— Δὲν ἔχει σθένος... ἡμεῖς εἶδω δὲν κιντᾶμε τὸν παπᾶ, ἢ τὸν Δεσπότη. Καθένας μὲ τὰ ἔργα του. Ποιός τοῦπε ν' ἄμωρτήσῃ; Κι' ὁ Δεσπότης; στὴν Κόλαση εἶνε κ' οὐτό...
— Βρῆ ἔλα σὲ ἀσπαστὰ σου, τί μοι λές; Θά χάσω τὸ νοῦ μου. Μὰ δὲν ἔχεις κ' ἄδικο κύρ' φερωτῆ. Μόνον μὲ τοὺς πλουσίους τάξε κ' ἰλά ὁ κύρ Δεσπότης. Τὴ φτωχολογία τὴν ἀπόμωρσε καὶ ἂν καμμιὰ φορὰ τὴν βοηθοῦσε ἦταν γιὰ νὰ τὴν ξεφορτωναί. Ντυνόταν καὶ ἔτρωγε πλούσια καὶ στὸν κόσμο συντοστούς διλιγάκεια καὶ ἐγ' ῥάτεια καὶ συντριβή... χι... μὲ νωϊώθεις. Ἐγχαίτεια καὶ συντριβή... γιὰ τοὺς ἄλλους!..

Ὁ γέρος—Μάτος, ἔβησε στερνὰ τὸ μέτωπο καὶ εἶπε:
— Ἔχω καὶ γῶ τί νὰ πῶ πειὰ. Μὰ ἄς τ' ἀφήσουμε τώρα αὐτὰ κ' ἄς πάμε στὴν ταβέρνα νὰ τραβήξουμε κανενα ποτηράκι. Λίγη ρακίη, βρῆ χριστιανέ μου, στέγνωσε τὸ λαούγιό μου!
— Ἐ γέρο, εἶδω ταβέρνα δὲν ἔχουμε, τοῦπεν ὁ ἄγγελος.
— 'Αχ! τί κριμα! ἀλήθεια βρῆ γυιέ μου;
— Σ' ῥοκίζομαι δὲν ἔχουμε.
— 'Ε, τότε τίποτε δὲν ἔσρωτε. 'Ακού; ἔκει! Τόσες ὡμορφιῆς εἶδω καὶ νῦν ἔχετε ταβέρνα; 'Αμ' ποῦ θὰ ξεποστᾷσῃ ὁ ἔξενος ὅπου ἔρχεται, νὰ εἶπῃ ἕνα-δου ποτηράκια νὰ δυναμωθῇ; Νὰ ἐγώ, λόγου χρίου, ἔρχομαι ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο, δρόμο...ὄχι ἀστειά!.. 'Ε, ποῦ θὰ ξεποστᾷσῃ; Καὶ ἡμᾶς ὁ παπᾶς; τί μὰ; κοπάνανε ἔκει κάτο... Στὸν ἄλλο κόσμο, μὰς ὑποσχότανε λαγοῦς μὲ πετραχίλια. Στὸν Παράδεισο, λέει, βρῶσκε καθενας ὅτι θέλει, οὐ ἢ ψυχὴ ἐπιθυμῆ τοῦ καθενός... Νά-ἔσρα, τοῦτάχιστον, νὰ πῆγαινα στὸν 'Αδη. Ἐκεῖ ἔχει ταβέρνα!

— Ναί, γέρο, ἔχει.
— 'Αχ! Πῆγαίνε με, πῆγαίνε με στὸν 'Αδη, τί μ' ὠφελοῦν αὐτῆς; ἢ ὡμορφιῆς; καὶ τὰ ραχάτια, δίχως μιὰ ἀταλαφρευτιὰ ρακίη; Δὲν λέω, στὸν 'Αδη μπορεῖ νᾶνε ἄσχημα, ἀλλὰ ἔνοια σου καὶ εἶμαι μαθημένος ἐγώ, μπορεῖ νὰ τραβῶ δυστυχία, ἀλλὰ καὶ σὲ καλὴ ὅρα ἀπάνω, θὰ ρίχω ἕνα—δου ποτηράκια καὶ θ' ἀνακουφίζομαι.
— Αὐτὸ δὲν γίνεται, γέρο.
— 'Αχ! 'Αναστῆναίς ὁ γέρο-Μάτος, μὰ αὐτὸ, γυιέ μου, μοι-ἔπει φυλακί! Νὰ μὴ μπορῆς νὰ πῆγαίης ὅπου θέλεις!
— Θά συνήθισῃς, γέρο, θά μάθης, τοῦλεγε παρηγοῶντας τὸν ὁ ἄγγελος.
— Μὰ, διάβολε, ἀκόμα θὰ μαθαίνω, εἶπεν ὁ γέρος κ' ἔκανε ἕνα σωρὸ μούτρα. Ἄλλα πάντοτε τὴ ρακίη σκαποτῶνος, γέρισε πρὸς τὸν ἄγγελο καὶ μὲ μάτια κραστοπότερα, δακρυμένως, εἶπε πονηρά:
— Βρῆ παιδί μου, δὲν θῆνε ἄσχημα ν' ἀνοίξετε μιὰ ταβέρνα, θὰ τὸ πῶ καὶ τοῦ Θεοῦ μῶλις τὸν ἀνταρῶσω, θὰ τοῦ τὸ πῶ ὅθ' ἔθ' ἀκοφτά... Πρῶτα πρῶτος δὲν ἔχει ποὺ νὰ ξεποστᾷσῃ κανενα. Γιὰ φαντάσου νάχης τὸ βάσανο τὸν εἰσπραχτῶρων τῶν φόρων καὶ νὰ μὴν ἔχης καὶ τὴν παρηγοριά τοῦ ποτου.
— Ἐδῶ εἰσπραχτῶρες δὲν ἔχουμε, εἶπε ὁ ἄγγελος.
— 'Αχ! 'Αλήθεια;
— 'Αλήθεια, γέρο.
— Παναγίστα μου! εἶπεν ὁ γέρος. Δὲν τὸ κουνῶς τότε... Ἐδῶ ὄμωι οὐ ἀληθινὸν ἔχω... Καὶ κάνοντας τὸ σταυρὸ του, ξαναεῖπε:
— 'Ε, τί νὰ σοῦ πῶ.
'Ατ' ὄλα σας τὰ τραχάτια αὐτὸ μ' ἄφρωσε περισσότερο. Ποῦ δὲν ἔχετε φοροτοιαρχῶρες...
Κι' ἠχαρούμενος ὁ γέρος κίνησε νὰ πᾶν νὰ βρῇ τὴν Θεῖα Ματεῖνα...

Ἐλὶν Ἐλὶν

Ἐλὶν Ἐλὶν

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

[Ἀπὸ τὰ σατυρικά φύλλα ἑλοῦ τοῦ κόσμου].

'Ενας μικρός, σὲ ν δρόμο, ἔχασε τὴν μητέρα του καὶ κλαίει.
'Ενας χωροφύλακας τὸν πληρᾷζει καὶ τὸν ρωτᾷ τί τοῦ συ-νέβη.
— Ἐχασα τὴν μητέρα μου! λέει ὁ μικρός.
— Γιατί δὲν τὴν κρατοῦσες ἂν' τὸ χέρι;
— Εἶχε ψώνια στὰ χέρια της.
— Γιατί δὲν τὴν κρατοῦσες τότε ἀπὸ τὸ φουστάνι;
— Δὲν ἔφθανε...ὡς ἔκει πάνω, κύρ-χωροφύλακα!

***
— Δὲν μοῦ λές, γιατί ζητιανεύεις, ἀντὶ νὰ δουλέψης;
— Δὲν μπορῶ νὰ δουλέψω, κυρία μου, γιατί πίνω πολὺ.
— Καὶ γιατί πίνεις;
— Γιὰ... νὰ ἔχω τὸ θάρρος νὰ ζητιανεύω!..

***
— Δὲν μοῦ λές παπού, εἶσαι ἀδελφός τῆς μοιάς μου;
— Ὁχι, εἶμαι ὁ πατέρας της.
— Τότε γιατί δὲν τὴν στέλνεις ποτὲ νὰ κοιμηθῇ νησιτικῇ, ὅπως κάνει αὐτὴ σ' ἔμένα!

***
— Ὅποτε τὰ πουλᾷς δεκαπέντε δραχμῆς τὴν ὀνὰ τὰ καρπούζια βρῆ ἀθεωροῦ! Καὶ δὲν μοῦ κάνεις καμμιὰ συγκατάβασι ἀφοῦ εἶ-μαστε συνᾶδελφοι;
— Εἶσαι ὀπωροπώλης;
— Ὁχι, εἶμαι λοποδότης!

***
— Γκαρσόν, ἔχεις νὰ χαλάσης ἕνα χιλιάρικο;
— Εὐχαρίστως...
— Εἶσαι τυχερός, φίλε μου, ἐγὼ δὲν ἔχω παρὰ ἕνα πενήνταράκι!..

***
— Ἐφίεις, ὁ Νίκος ἐπέστρεψε προχθές, ἀπὸ τὴν Ἀγκυρῆ. ποῦ εἶχε πάει γιὰ νὰ κληνησῇ λιοντάριον.
— Ἦταν τοῦλάχιστον, τυχερός στο κνηγιό του;
— Πολὺ τυχερός, ἀφοῦ δὲν συνάντησε.. οὐτε ἕνα!..

***
— Γιατί ὄραγς ἢ ἀμωρητῶν ποῦ εἶνε ὄλο σὶν δερο κ' ἀτόκαλι, δὲν ζοῦν παραπάνω ἀπὸ τριάντα χρένια;
— Ἴσως, ἐπειδὴ... καπνίζου διαρκῶς!..

***
'Ο κ ὄ ρ ι ο ς.— Πωλα παιδιὰ, ἔχετε;
'Η δ α σ χ ἄ λ α, (μὲ θυμό)— Κύριε!
'Ο κ ὄ ρ ι ο ς.— Θέλω νὰ πῶ, στὴν τάξιν δε-σποινίς...

***
'Ε κ ε ἴ ν ο ς.— Αὐριον συμπληρώνω τὸ εικοστὸ τέταρτο ἔτος τῆς ἡλικίας μου.
'Ε κ ε ἴ ν η.— Γιὰ ἰδές, τί σύμπτωσις! Κ' ἐγὼ τὰ ἴδια!..
'Ε κ ε ἴ ν ο ς.— Ἐγὼ ὄμως... γι' πρώτη φορὰ!..

***
— 'Αν δὲν ἦσουν οὐ εἶσαι, τί θὰ ἦθελες νὰ ἦσουν Μίκα;
— Παντρεμένη!..

***
Στὸ χορὸ:
— Κυρία μου, δοκιάζετε μὲ τὸν Βόρειον Πόλον.
— Πῶς;
— Εἶσθε ὄλη πάγος καὶ ἂν τούτους ἔχετε μαγευτικὴν ἐξέιν!..

***
Δ ε σ π ο ι ν ῖ ς.— Εἶνε γνήσιον τὸ κόκκινον κρασί;
Ξ ε ν ο δ ὄ χ ο ς.— Τόσο γνήσιον ὅσο καὶ τὰ κόκκινα μάγουλά σας, δεσποινίς.
Δ ε σ π ο ι ν ῖ ς, (σ' ἀμνηχανία).— Φέρτε μου ἕνα ποτήρι μύρ-γα καλύτερα!..

***
Στὸ ἀτελιε τοῦ καλλιτέχου:
'Ο ε π ι σ κ ε π τ η ς.— Δυὸ χιλιάδες φράγκα, θέλεις γιὰ τὸν τάφο τῆς πεθεράς μου;
'Ο κ α λ λ ι τ ἔ χ ν η ς, (χημογελῶν).— Μάλιστα.
'Ο ε π ι σ κ ε π τ η ς.— Λοιπὸν θέλεις νὰ μὲ κἀμῃ; νὰ λυπηθῶ πραγματικῶς; γιὰ τὸ θάνατο της;

***
'Ο Κ α θ η γ η τ ῆ ς.— Ποιὸ εἶνε τὸ ἀσφαλιστικὸν εἶγμα τῆς ἀναρρώσεως;
'Ο φ ο ι τ ῆ τ ῆ ς.— Ὁταν ἰδῆς τὸν ἄρραστο νὰ κἀν κότες μὲ τὴν νωσκόμιον!..

